

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPP.0640.2.2022.ML

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec senackiego projektu ustawy

- o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy (druk nr 1918).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Sprawiedliwości do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Stanowisko Rządu
do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy
(druk sejmowy nr 1918)

Wniesiony przez Senat RP projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy (druk sejmowy nr 1918) zawiera propozycję nowelizacji art. 217c ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53, z późn. zm.), zwanej dalej „k.k.w.”.

Przepis art. 217c k.k.w. reguluje zasady korzystania przez tymczasowo aresztowanego z aparatu telefonicznego i innych środków łączności przewodowej i bezprzewodowej. Przepis w obecnym brzmieniu obowiązuje od dnia 1 lipca 2015 r. i stanowi wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 listopada 2014 r. (K 54/13, Dz. U. poz. 1707), zgodnie z którym przepis art. 217c k.k.w. – w zakresie, w jakim bezwzględnie zakazuje korzystania z aparatu telefonicznego przez tymczasowo aresztowanego w celu porozumiewania się z obrońcą – jest niezgodny z art. 42 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

W obecnym stanie prawnym tymczasowo aresztowany może korzystać z aparatu telefonicznego, ale nie może korzystać z innych środków łączności przewodowej i bezprzewodowej. Warunkiem korzystania przez tymczasowo aresztowanego z aparatu telefonicznego jest zgoda organu, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, a w przypadku kilku organów konieczna jest, co do zasady, zgoda każdego z nich. Zarządzenie w przedmiocie możliwości korzystania przez tymczasowo aresztowanego z aparatu telefonicznego powinno zostać wydane przez sędziego albo prokuratora odpowiednio bezzwłocznie albo niezwłocznie (§ 339 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych, Dz. U. z 2021 r. poz. 2046 i § 190 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, Dz. U. z 2017 r. poz. 1206, z późn. zm.). Organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, odmawia wyrażenia zgody na korzystanie z aparatu telefonicznego, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że zostanie ona wykorzystana w celu bezprawnego utrudniania postępowania karnego lub do popełnienia przestępstwa, w szczególności podżegania do przestępstwa. Na zarządzenie o odmowie wyrażenia zgody na korzystanie

z aparatu telefonicznego tymczasowo aresztowanemu przysługuje zażalenie do sądu, do którego dyspozycji pozostaje, albo prokuratora nadzrędnego.

Projekt stanowi realizację postulatu zawartego w petycji P10-85/20 wniesionej do Senatu RP w dniu 31 lipca 2020 r. przez Naczelną Radę Adwokacką, dotyczącego porozumiewania się tymczasowo aresztowanego ze swoim obrońcą za pośrednictwem aparatu telefonicznego i wprowadzenia rozwiązań zapewniających pełniejszą realizację prawa do obrony i zniesienie niektórych barier o charakterze techniczno-organizacyjnym w zakresie kontaktu telefonicznego tymczasowo aresztowanego z obrońcą.

W ocenie projektodawcy obecnie obowiązująca regulacja ogranicza realizację przysługującego prawa, wymaga dodatkowych czynności technicznoorganizacyjnych po stronie obrońcy lub osoby tymczasowo aresztowanej, ale przede wszystkim po stronie organu procesowego, które łączą się z koniecznością każdorazowego rejestrowania i rozpoznania wniosku oraz fizycznego wydania stosownego zarządzenia, w tym jego doręczenia, a utrzymywanie dotychczasowego stanu prawnego w tym zakresie jest całkowicie bezcelowe i nieuzasadnione.

Projekt zakłada dodanie w art. 217c k.k.w. nowego § 2a regulującego wydanie przez organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, na wniosek obrońcy, zarządzenia o bezterminowej zgodzie na wielokrotne korzystanie przez tymczasowo aresztowanego z aparatu telefonicznego w celu utrzymywania kontaktu z obrońcą, a zgoda jest skuteczna do czasu prawomocnego zakończenia postępowania, także w przypadku zmiany w toku postępowania organu, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, lub jednostki penitencjarnej, w której wykonywane jest tymczasowe aresztowanie. W dodawanym § 2b art. 217c k.k.w. regulowane są obowiązki organu, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, w sytuacji ustania stosunku obrończego – wydanie z urzędu zarządzenia o uchyleniu zarządzenia o bezterminowej zgodzie na wielokrotne korzystanie przez tymczasowo aresztowanego z aparatu telefonicznego w celu utrzymywania kontaktu z obrońcą. Ponadto proponuje się uregulowanie możliwości cofnięcia przez organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, wydanej zgody na wielokrotne korzystanie przez tymczasowo aresztowanego z aparatu telefonicznego w celu utrzymywania kontaktu z obrońcą w przypadku uzasadnionej obawy zaistnienia okoliczności wskazanych w art. 217c § 2 k.k.w. Uzupełniono także przepis art. 217c § 4 k.k.w. o zapewnienie tymczasowo aresztowanemu prawa zaskarżania zarządzeń o odmowie i o cofnięciu zgody na wielokrotne kontakty telefoniczne z obrońcą.

W uzasadnieniu projektu ustawy wskazano, że w nowym stanie prawnym w pełni zabezpieczona będzie realizacja konstytucyjno-konwencyjnego prawa osoby tymczasowo aresztowanej do kontaktu telefonicznego z obrońcą poprzez wprowadzenie bezterminowej zgody na ich wielokrotne kontakty telefoniczne bez względu na właściwość rzeczową, miejscową lub funkcjonalną organu, do dyspozycji którego tymczasowo aresztowany pozostaje, oraz niezależnie od zmiany jednostki penitencjarnej, w której wykonywane jest tymczasowe aresztowanie. Nowe rozwiązanie uprości czynności techniczno-organizacyjne organu procesowego, odciążając organ procesowy od wykonywania dodatkowych czynności organizacyjnych, przede wszystkim konieczności rozpoznawania kolejnych wniosków w tym samym przedmiocie, a także usprawni realizację kontaktu telefonicznego tymczasowo aresztowanego z jego obrońcą.

Odnosząc się do przedstawionej propozycji legislacyjnej należy wskazać, że aktualnie prowadzone są prace legislacyjne nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw, wpisanym do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod pozycją UD282.

Powyższy projekt reguluje m.in. problematykę unormowaną w art. 217c k.k.w., dotyczącą korzystania przez tymczasowo aresztowanego z samoinkasującego aparatu telefonicznego.

Postulaty stanowiące podstawę inicjatywy ustawodawczej w zakresie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy (druk sejmowy nr 1918) zostaną poddane analizie i wzięte pod uwagę w toku prac legislacyjnych nad ww. projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw. Pozwoli to uniknąć wprowadzenia jedynie punktowej i obowiązującej czasowo nowelizacji Kodeksu karnego wykonawczego.

W związku z tym inicjatywę ustawodawczą Senatu RP należy zaopiniować negatywnie.

Uwzględniając powyższe, Rada Ministrów nie rekomenduje projektu do dalszych prac legislacyjnych.